

Stanovisko Slovenskej lekárskej komory

k upozorneniu kancelárie Družstva lekární

Bratislava, 4. jún 2019

Vážení členovia Slovenskej lekárskej komory

V uplynulých dňoch bolo Kanceláriou Družstva lekární viacerým členom Slovenskej lekárskej komory (ďalej „SLeK“) doručené upozornenie týkajúce sa viacerých bodov návrhu Dodatku k zmluve o poskytovaní lekárskej starostlivosti, ktorý svojim zmluvným partnerom po predchádzajúcich rokovaniach so zástupcami SLeK predložila Dôvera, zdravotná poisťovňa a. s. (ďalej „upozornenie“). Z obsahu upozornenia nie je zrejmý jeho autor ani uvedenie jeho súladu s legislatívou Slovenskej republiky citáciou príslušných právnych noriem.

Vzhľadom k pochybnostiam, ktoré toto upozornenie vyvolalo a vzhľadom k viacerým otázkam, ktoré k jeho obsahu zaslali členovia SLeK sekretariátu a členom orgánov SLeK, Vám zasielame nasledujúce stanovisko k obsahu jednotlivých konkrétnych bodov upozornenia.

- 1. V upozornení sa uvádza, že v zmysle čl. 7.4 dispenzačný záznam „pri výdaji musíme spárovať“ s vystaveným preskripčným záznamom, z čoho údajne môže nastať problém pri výpadku internetového pripojenia, či v posledný deň platnosti preskripčného záznamu. V tejto časti autor upozornenia poukazuje na „nejednoznačnosť zákona“ pri možnosti výdaja lieku objednaného prostredníctvom emergentného systému do piatich dní od predloženia platného lekárskeho predpisu, alebo preskripčného záznamu.**

V zmysle čl. 7.4 návrhu dodatku sa do zmluvného vzťahu poskytovateľov lekárskej starostlivosti a Dôvery zdravotnej poisťovne, a. s. aplikuje ustanovenie § 2 ods. 50 zákona č. 362/2011 Z. z., v znení účinnom od 1. januára 2019. V upozornení použitý pojem „spárovanie“ **nezodpovedá skutočnosti**, keďže z tohto ustanovenia zákona (ako aj príslušného článku zmluvy) vyplýva nie povinnosť „spárovania“, ale povinnosť **uvedenia (zapísania) identifikátora preskripčného záznamu** vo vytvorenom dispenzačnom zázname.

Identifikátor preskripčného záznamu je v zmysle § 2 ods. 49 zákona č. 362/2011 Z. z. **jedinečný bezvýznamový alfanumerický ret'azec**, ktorý jednoznačne identifikuje preskripčný záznam v elektronickej zdravotnej knižke.

Pokiaľ teda na základe preskripčného záznamu dôjde k výdaju lieku (zdravotníckej pomôcky, dietetickej potraviny) a súčasne k vytvoreniu dispenzačného záznamu, je logické, že vydávajúci farmaceut sa k tomu preskripčnému záznamu nejako (či už načítaním čiarového kódu, alebo prostredníctvom rodného čísla pacienta) dostal a teda,

že mu je obsah preskripčného záznamu (vrátane obsahu identifikátora) viditeľný. Inak by nevedel, aký liek je potrebné vydať. Nič teda farmaceutovi nebráni splniť zákonnú povinnosť a uviesť tento identifikátor prostredníctvom informačného systému lekárne do vytvoreného dispenzačného záznamu (hoci aj nastane prechodný výpadok internetu) a jeho následnému zápisu do elektronickej zdravotnej knižky pacienta.

Pri predložení platného lekárskeho predpisu má pacient nárok na výdaj lieku objednaného prostredníctvom emergentného systému **do piatich dní**. Tento spôsob výdaja nijako nesúvisí s predloženým návrhom dodatku, ale vychádza z ust. § 23 ods. 1 písm. g) zákona č. 362/2011 Z. z. a pri „zablokovaní“ preskripčného záznamu je tento dostupný aj počas doby piatich dní po skončení platnosti preskripčného záznamu (napr.: <https://www.dovera.sk/lekar/aktuality/a3692/poznate-novinky-zakona-o-lieku-napriklad-kedy-zablokovat-recept>).

2. V upozornení sa uvádza, že číselne označovanie lekárskeho predpisu (papierových) ide nad rámec zákonných povinností a toto označenie bude „nevyhnutné napísať ručne“.

V zmysle § 8 ods. 16 zákona č. 581/2004 Z. z. sú podkladom na úhradu poskytnutej lekárenskej starostlivosti vytvorené dispenzačné záznamy. Lekárske predpisy v listinnej podobe sa zdravotnej poisťovni zasielajú výhradne v prípadoch ustanovených v zmysle § 120 ods. 8 a 14 zákona č. 362/2011 Z. z. ako tzv. príloha faktúry. Tým, že sa lekárske predpisy pripájajú k faktúre, stávajú sa neoddeliteľnou súčasťou účtovného dokladu, ktorý o. i. musí obsahovať aj slovné a číselne označenie.

Doposiaľ bolo **zákonnou povinnosťou** držiteľa na poskytovanie lekárenskej starostlivosti na lekárskom predpise (poukaze) uvádzať iba **časť ceny**, ktorú uhrádza poisťovňa a **časť ceny**, ktorú uhrádza poistenec. Ostatné údaje sme spracovávali na základe zmlúv so zdravotnou poisťovňou v zmysle metodického usmernenia úradu pre dohľad, č. 10/2015 o spracovaní a vykazovaní lekárskeho predpisu a lekárskeho poukazu elektronickej formou (štruktúra a obsah tzv. dávok). Podľa tohto opatrenia každá dávka (maximálne 200 lekárskeho predpisov) obsahovala 9 údajov v identifikácii dávky, 5 údajov v záhlaví dávky a **39 údajov v každej vete dávky, ktorá zodpovedá jednému lekárskeho predpisu**.

Aby bolo možné identifikovať konkrétny lekársky predpis (poukaz) s údajmi v elektronickej dávke, uvádzali sme na lekársky predpis aj **údaj identifikujúci dávku a poradové číslo lekárskeho predpisu** v tejto dávke – napriek tomu, že **nešlo o zákonnú povinnosť**, ale „iba“ o dvojstrannú zmluvnú dohodu zabezpečujúcu korektnú a jednoznačnú identifikáciu vykázaných lekárenskej starostlivosti. Bolo na zvážení každého poskytovateľa, či požadované údaje (názov lieku, jeho cenu, číslo lekárskeho predpisu) na tlačivo lekárskeho predpisu uvádzal ručne, alebo prostredníctvom tlačiarne umožňujúcej potlač dokladov. V zmysle nových zákonných pravidiel už nie je povinnosť uvádzať na „papierový“ lekársky predpis žiadne údaje (ani ceny lieku), iba číslo, pomocou ktorého zdravotná poisťovňa identifikuje príslušnú prílohu faktúry, **pričom z formálneho hľadiska ide o rovnakú zmluvnú dohodu ako doposiaľ**. Na vyznačenie tohto čísla je možné použiť tlačiarne doposiaľ štandardne používané na potlač lekárskeho predpisu a poukazu, takže nie je pravda, že sa tento údaj musí uvádzať ručne.

3. **V upozornení sa uvádza, že vystavovanie faktúr podľa dodatku k zmluve bude v rozpore so zákonom o účtovníctve a zákonom o DPH, keďže lekárne „nestíha termín uzávierky DPH“ pokiaľ používa faktúry do zdravotných poisťovní ako podklad k výpočtu DPH a zároveň je potrebné faktúru vyhotoviť (v zmysle zákona o DPH) do 15. dňa po uskutočnení zdaniteľného plnenia .**

Faktúry pre zdravotné poisťovne vystavované poskytovateľom lekárskej starostlivosti **nie sú faktúrami v zmysle § 71 zákona o dani z pridanej hodnoty.**

Týmto účtovným dokladom totiž lekárne neúčtuje v prospech zdravotnej poisťovne dodávku liekov (dodanie tovaru podľa § 8 zákona o DPH), ale účtuje úhradu nákladov na lieky (zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny), ktoré boli pacientom vydané v priebehu predchádzajúceho kalendárneho mesiaca na základe lekárskeho predpisu a lekárskeho poukazu (preskripčných záznamov). Čiže tento účtovný doklad nemôže obsahovať náležitosti uvedené v § 74 zákona o DPH, ale musí obsahovať len náležitosti účtovného dokladu, ktoré sú povinné v zmysle § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Tento doklad sa teda nevyhotovuje do 15. dní odo dňa dodania tovaru, alebo služby, ale **„bez zbytočného odkladu po zistení skutočnosti, ktorá sa ním preukazuje“** (§ 10 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve) Skutočnosti preukazované faktúrou pre zdravotnú poisťovňu v zmysle dodatku k zmluve poskytovateľ zistí okamihom prevzatia informácie o uznaní / neuznaní príslušných dispenzačných záznamov a následne **bez zbytočného odkladu** vyhotoví a doručí zdravotnej poisťovni príslušný účtovný doklad (faktúru).

Povinnosti ustanovené zákonom o DPH nie sú týmto postupom nijako dotknuté, keďže podkladom pre výpočet DPH je zoznam všetkých vydaných liekov (zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín). Zdaniteľné plnenie pre účely DPH nastáva výdajom lieku a preto sa (bez ohľadu na výsledok revízie zdravotnou poisťovňou) prejaví v sumarizácii DPH za konkrétny kalendárny mesiac. V prípade neuznania konkrétneho výdaja sa táto skutočnosť na účely DPH opraví v nasledujúcom mesiaci.

Uvedené vychádza zo stanoviska Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/272/3486-33074/04 zo dňa 6. septembra 2004.

Návrh Dodatku bol zo strany Prezídia SLeK aktívne pripomienkovaný a viackrát prerokovaný so zástupcami Dôvera, zdravotná poisťovňa a. s., pričom pri takýchto náročných zmluvných vzťahoch je potrebný dostatočný, kvalifikovaný prehľad v súvisiacej legislatíve.

Odporúčanie „zváženia podpisu do vyriešenia problematických bodov“ preto považujeme na základe vyššie uvedených skutočností zo strany kancelárie DL za nezodpovedné a nepodložené relevantne zdôvodnenými právnymi skutočnosťami.

Dovolím si vysloviť poďakovanie členom Slovenskej lekárskej komory za dôveru orgánom SLeK a za zodpovednosť, s ktorou pristupujú k zmluvným vzťahom.

PharmDr. Ondrej Sukel, prezident Slovenskej lekárskej komory